

Pääekonomistin katsaus

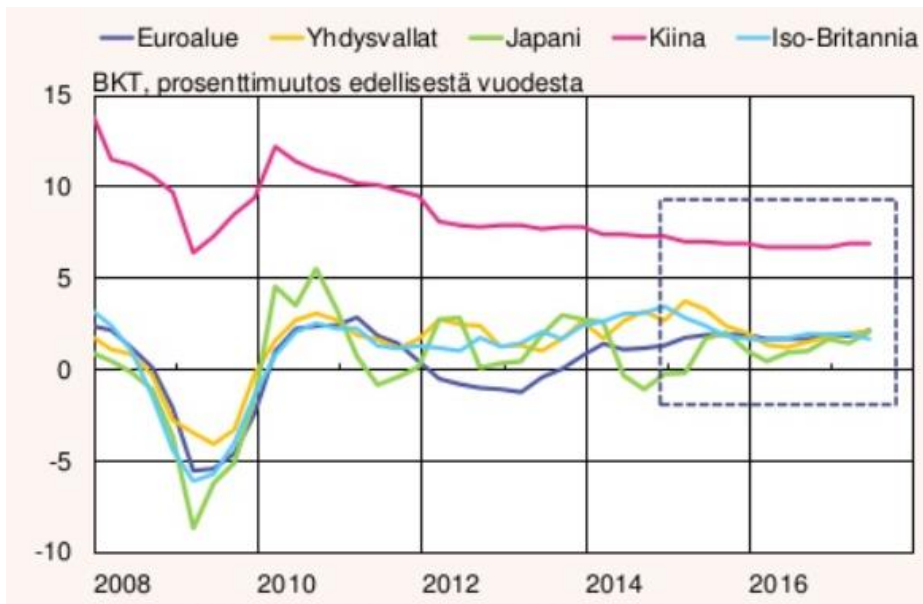
Kuntamarkkinat

13.-14.9.2017

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Twitter: @MinnaPunakallio

Maailmantalouden kasvu on ollut vakaata, työttömyys vähentynyt pikku hiljaa. Euroalue yllättänyt positiivisesti

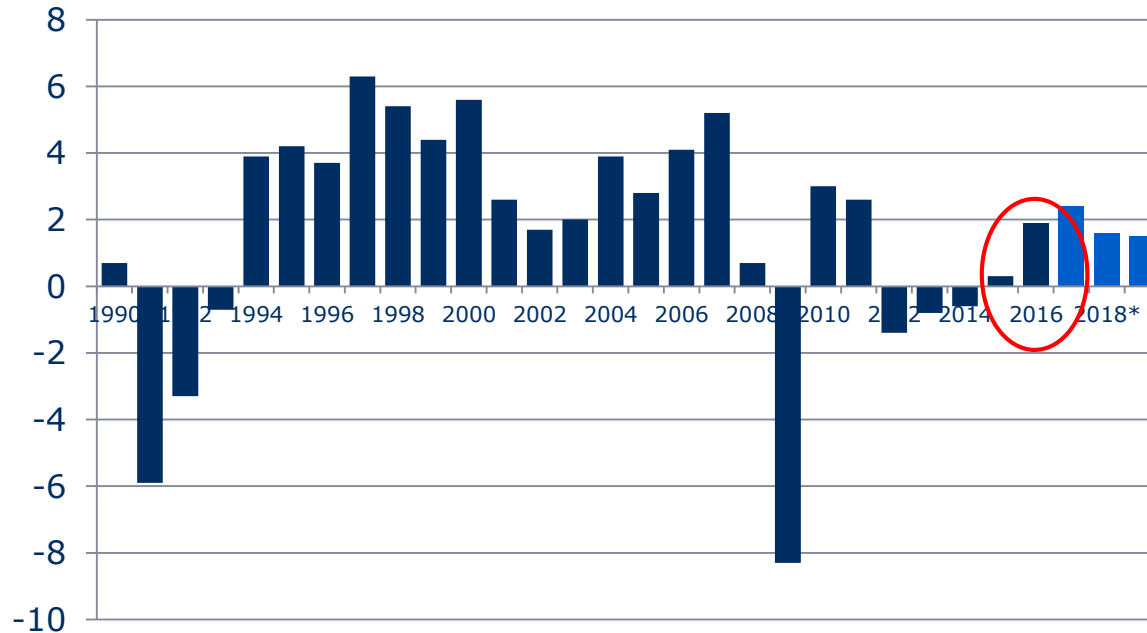

Suomessa:

- Kasvu mateli pitkään.
- BKT nousuun vasta 2016
- Sen jälkeen kasvu nopeaa.

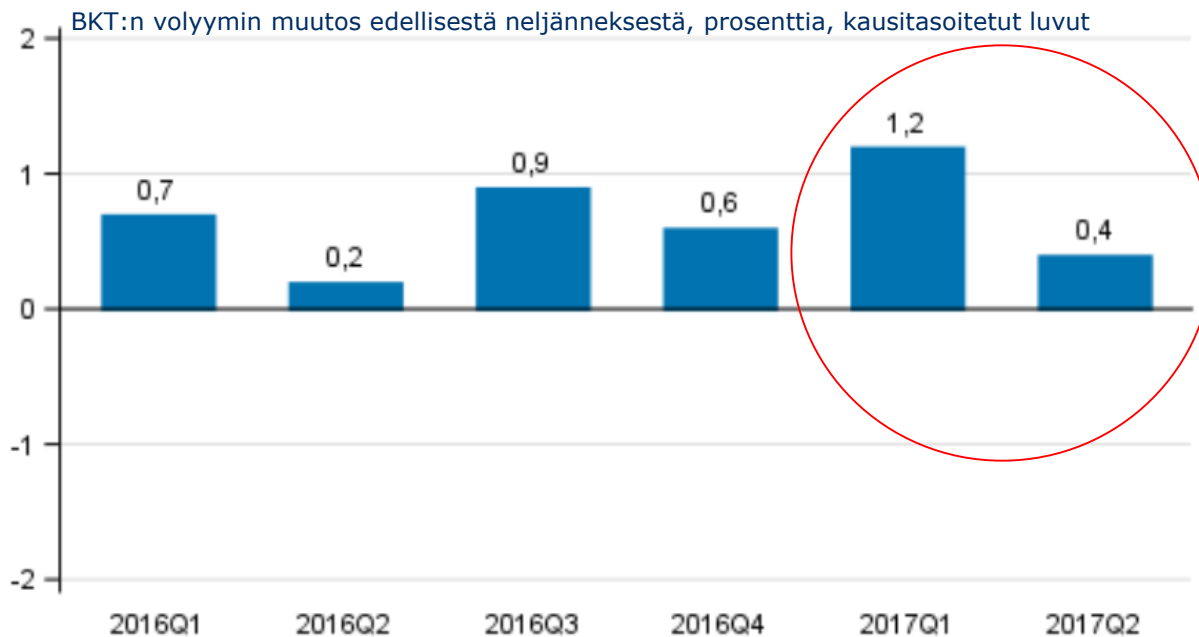
Suomen BKT:n kasvu 2016 tarkentui kesällä ylöspäin: 1,9 %

määrän %-muutos edellisestä vuodesta

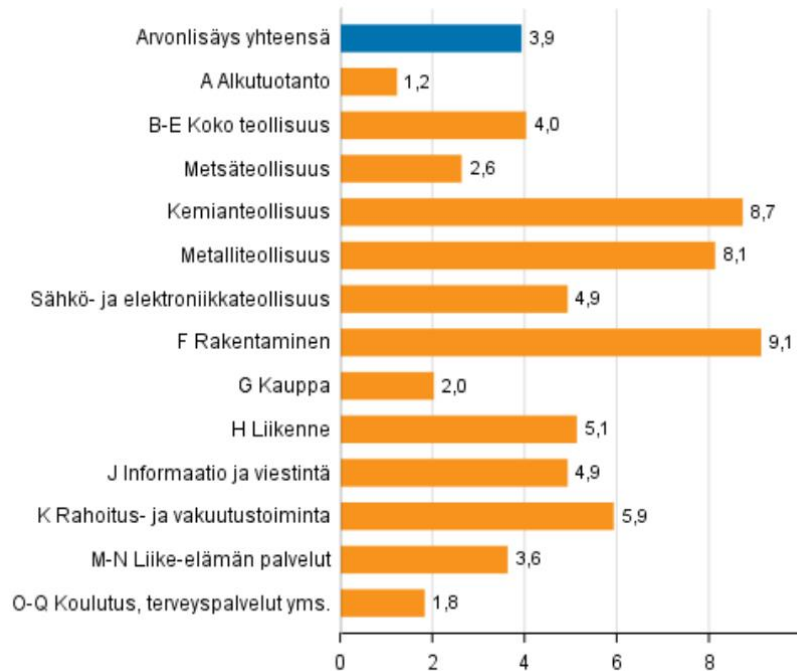

Tuotannon kasvu jatkunut 2017 alkuvuonna vahvana

Vuoden takaiseen aikasarjaan verrattuna kasvua 3,0 prosenttia.

Tuotannon kasvu ollut laaja-alaista. Vientikysynnän kasvu on vihdoinkin nostanut teollisuustoimialoja.

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2017

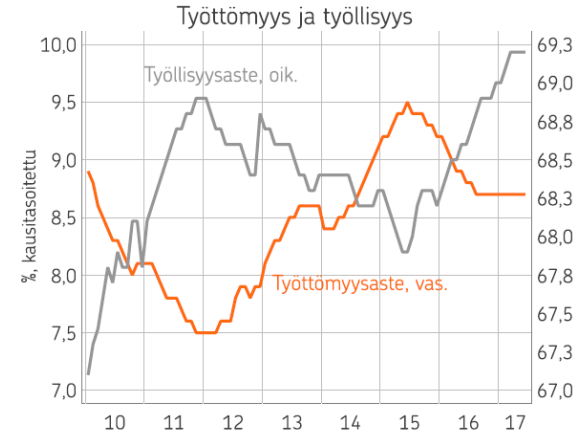
Laitos	Julkaisu- ajankohta 2017	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
ETLA	maaliskuu	1,7	8,4	0,7	0,8
PTT	maaliskuu	1,7	8,4	0,8	1,2
PT	huhtikuu	1,9	8,4	1,0	1,3
Handelsbanken	huhtikuu	1,8	8,3	0,7	0,9
Euroopan komissio	toukokuu	1,3	8,6	..	..
Danske Bank	kesäkuu	2,8	8,4	0,4	0,9
VM	kesäkuu	2,4	8,5	0,2	1,0
Suomen Pankki	kesäkuu	2,1	8,6	0,7	0,6
OP-Pohjola	elokuu	2,5	8,4	0,3	0,8
Aktia	syyskuu	2,8	8,6	0,9	1,0
Nordea	syyskuu	3,0	8,6	0,2	0,9

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2018

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2017	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
ETLA	maaliskuu	1,5	8,1	1,4	1,4
PTT	maaliskuu	2,0	7,9	1,4	1,3
PT	huhtikuu	1,7	8,2	2,2	1,4
Handelsbanken	huhtikuu	1,3	8,0	1,2	1,2
Euroopan komissio	toukokuu	1,7	8,2	..	..
Danske Bank	kesäkuu	1,5	7,9	1,1	1,0
VM	kesäkuu	1,6	8,1	1,2	1,3
Suomen Pankki	kesäkuu	1,7	8,2	1,5	0,9
OP-Pohjola	elokuu	2,5	7,8	1,5	1,1
Aktia	syyskuu	2,0	8,3	1,4	1,2
Nordea	syyskuu	2,0	8,3	1,1	1,0

Mutta...

- Kuluva vuosi on suhdannehuippu
- Siitä eteenpäin kasvu hidastuu. Ennusteet vuodelle 2019 n. 1,5 %
- Kasvua hidastaa mm.
  - » yhä korkea työttömyys
  - » väestörakenne
  - » investointien pitkään jatkunut matala taso
  - » vaimea ansiokehitys
  - » velkaantuminen

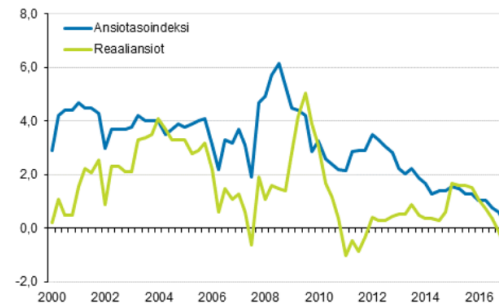

Palkansaajien ansiokehitys lähes pysähtyi

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien nimellisansiot kohosivat sektorilla 0,5 prosenttia vuoden 2017 toisella vuosineljänneksellä. Valtiolla ja kuntien nimellisansiot laskivat johtuen julkisen sektorin lomarahaleikkauksesta. Keskimäärin ansiot nousivat 0,1 prosenttia vuoden 2017 toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Reaalisot laskivat 0,7 prosenttia edellisen vuoden toiseen neljännekseen verrattuna.

Lähde: Macrobond, OP

Ansiosaindeksi ja reaalisot 2000/1–2017/2, vuosimuutosprosentti

Kuntatalouden näkymät

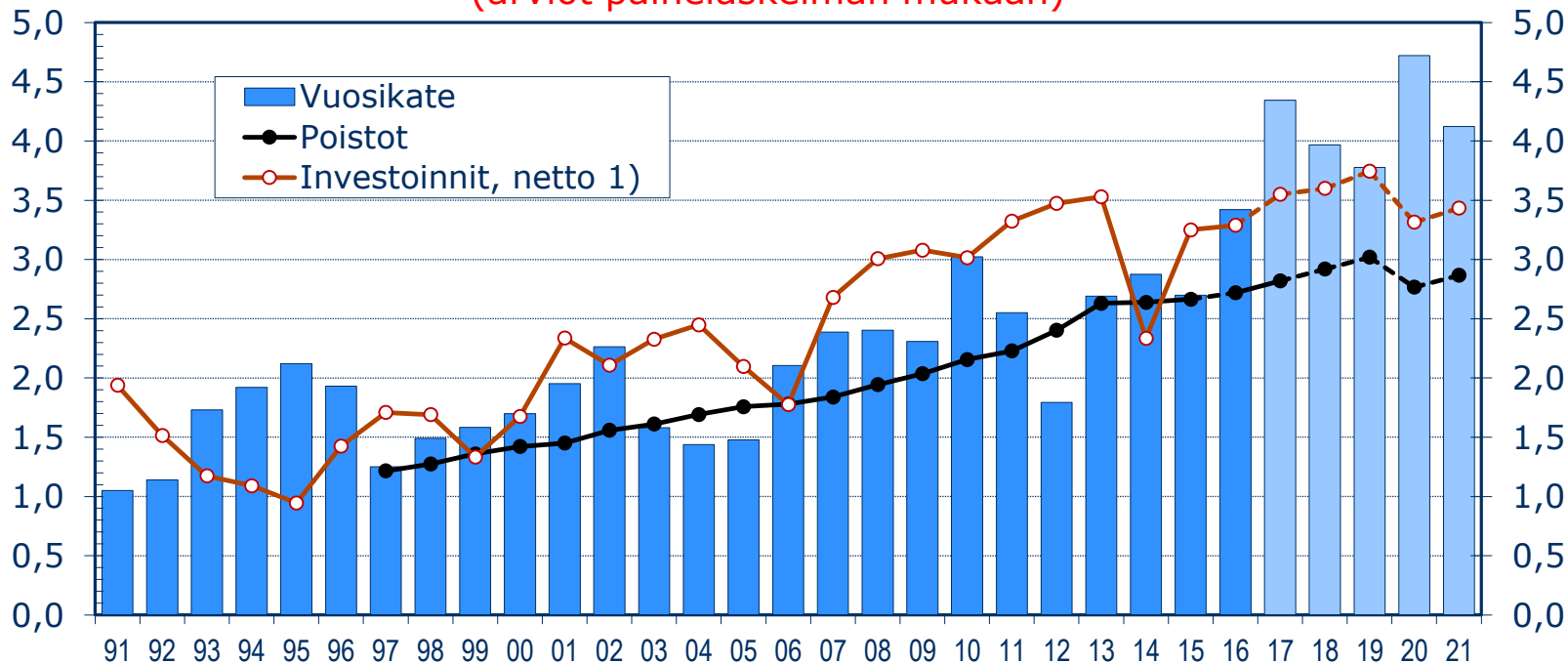
Budjettiriihen satoa v. 2018

- Valtio velkaantuu yhä. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on ensi vuonna jälleen kiristävä.
- Kuntien valtionosuuksien 40 milj. € lisäleikkausesityksestä maakuntauudistuksen valmistelurahoitukseen luovuttiin
- Valtionosuuksia kuitenkin leikataan merkittävästi mm. erikoissairaanhoidon keskittämisen ja kikyyn liittyvän työajan pidennyksen laskennallisen säästön perusteella. Kustannusten aleneminen on kuitenkin epävarmaa, vrt. kuntakysely.
- Verotulomenetykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta
- Sote- ja maakuntauudistuksen resursseja vahvistettiin
- Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen kompensoidaan, mutta osin ongelmallisesti kiinteistöveroja korottamalla
- Perhevapaaudistuksessa huolehdittava laadukkaan varhaiskasvatuksen edellytyksistä kysynnän kasvaessa
- Kuntatalous kokonaisuudessaan kestävällä uralla, mutta kuntien erot merkittäviä ja mm. palkkaratkaisu luo epävarmuutta

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2021, mrd. € (käyvin hinnoin)

(arviot painelaskelman mukaan)

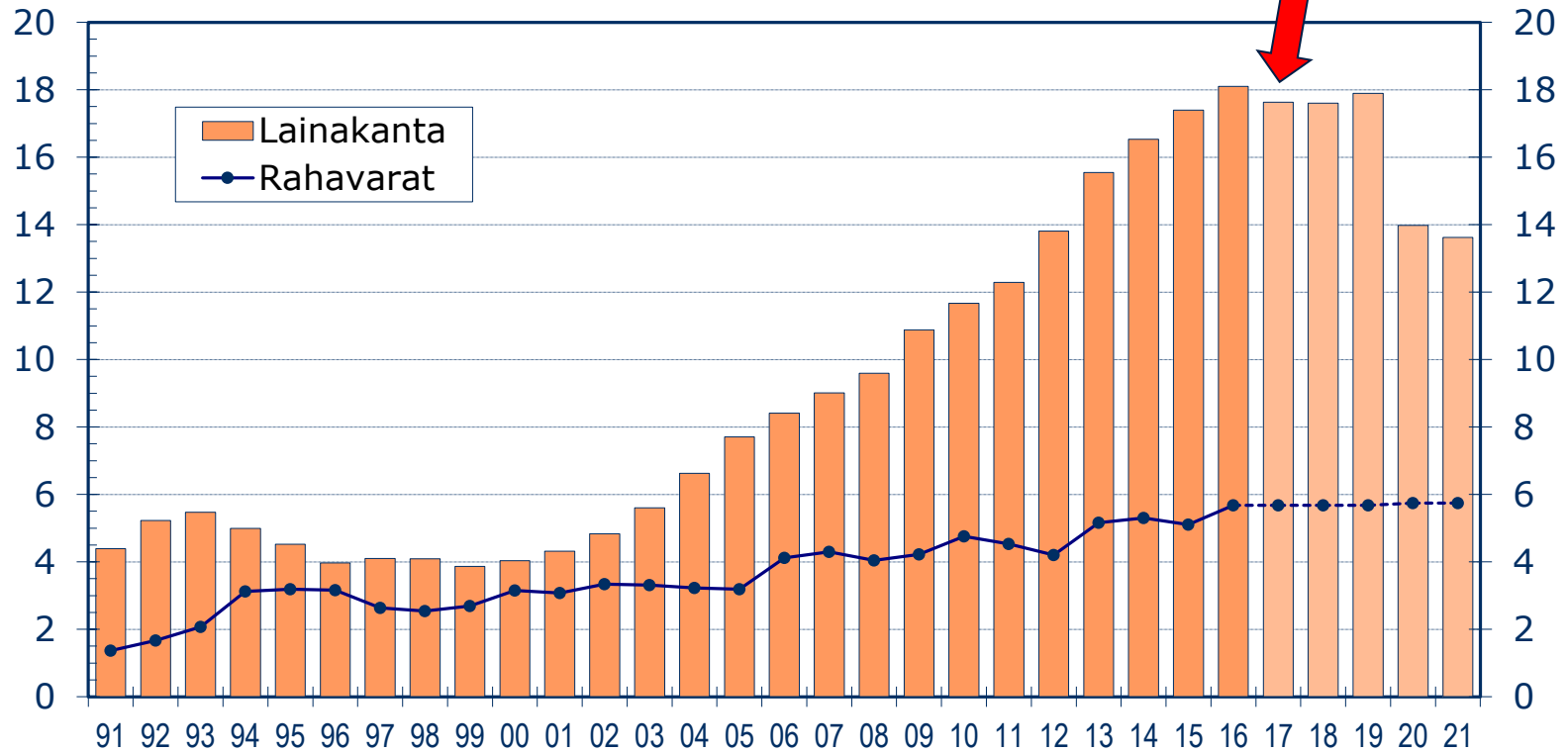
1) Investoinnit, netto = Käyttöomaisuusinvestoinnit – rahoitusosuudet – käyttöomaisuuden myyntitulot.

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosikatteen paraneminen vuonna 2020 johtuu pääosin siitä, että veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuden leikkauksista huolimatta kunnille tilitetään vielä aiempien verovuosien veroja aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien perusteella.

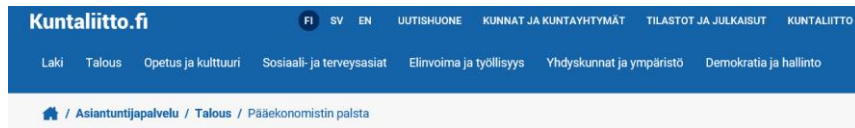
Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1991-2021, mrd. € (käyvin hinnoin)

(arviot painelaskelman mukaan)

Kuntayhtymien lainoja on oletettu siirtyvän maakunnille vuonna 2020 noin 3,4 mrd. euroa

Kiitos mielenkiinnostanne! Lisätietoa www.kunnat.net

På svenska Tulosta

Pääekonomistin palsta

Tarkastettu: 13.3.2017

Tervetuloa pääekonomistin palstalle! Tällä sivustolla käsitellän ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutokset eivät ratkaise kannustinloukkuja
Kuntauutinen, julkaistu 13.3.2017
- Jakoavain - uusi työkalu maakuntaudistuksen vaikutuksista
Kuntauutinen, julkaistu 30.1.2017

Kuntatalous monen muuttujan summa

Julkaisun sisältö:

- Kuntatalous kansantalouden osana
- Kuntatalouden rakenne
- Taloussuunnittelu ja talousarvio
- Kuntakonsernin ja tytäryhteisöjen ohjaus
- Tilinpäätös ja talouden tunnusluvut
- Julkiset hankinnat
- Tarkastus ja valvonta
- Kunnan rahatoimen hoito ja varainhankinta
- Uuden kunnan talous 2020
- Tuottavuuden, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi

Tulossa lokakuussa 2017

Tilaukset www.kuntaliitto.fi/kirjakauppa, p. 050 411 8421

Tilausnumero 509499, hinta 30 €

Ajankohtaista kuntien taloudesta: Kuntaliiton kuntatalousyksikön Taloustorstait syksyllä 2017

- To 28.9.2017
- To 19.10.2017
- To 16.11.2017
- To 14.12.2017

- Maksuttomat Taloustorstait alkavat **klo 9.30**. Yhden lähetyksen kesto on enimmillään 2,5 tuntia.
- Taloustorstaita on mahdollista seurata myös **tallenteena** suoran lähetyksen jälkeen.

- **Lisätietoja antavat:**
  - » kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen, sanna.lehtonen@kuntaliitto.fi , p. 050 575 9090
  - » tutkimussihteri Tuija Valkeinen, tuija.valkeinen@kuntaliitto.fi , p. 050 548 1440

The screenshot shows a video player interface. At the top, it says 'Kuntaliitto Kommunförbundet' and 'TALOUS TORSTAI 17.8.2017'. Below this is a video frame showing a woman speaking. To the right of the video frame is a slide with the title 'Talouskasvu on piristynyt 2017, mutta työllisyyskehitys paranee vaimeasti'. The slide contains a line graph comparing 'BKT' (GDP) and 'Työlliset' (Employed) from 2000 to 2015. The BKT line is blue and the Työlliset line is red. The BKT line shows a significant dip around 2009, while the Työlliset line shows a more gradual decline and recovery. Below the graph, it says 'Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, kesä 2017'. At the bottom of the video player, there is a progress bar and a control panel with buttons for play, stop, and volume. The name 'Minna Punakallio' is visible in the bottom left corner of the player.

Time	Speaker
00:00:00	Avaus: Sanna Lehtonen
00:08:52	Jukka Hakola
00:44:13	Sanna Lehtonen
01:03:13	Jari Väinö
01:26:48	Minna Punakallio
01:53:16	Päätös